

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Michalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 23 kwietnia 2021 r. w Warszawie

sprawy T. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania T. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z 28 września 2020 roku

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1497/20

UZASADNIENIE

W dniu 14 października 2020 r. **T. W.** złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z 28 września 2020 r., znak: (...) dotyczącej odmowy ponownego ustalenia wysokości emerytury i zarzuciła jej niezgodność ze zgromadzonym materiałem dowodowym polegającym na braku zaliczenia do wysokości emerytury składek uzbieranych w okresie od 1 września 1972r. do 30 czerwca 1985r. z tytułu zatrudnienia na stanowisku malarz - zdobnik ceramiki w Spółdzielni (...) w T. pomimo posiadanego przez organ rentowy świadectwa pracy, które przedstawiła odwołująca. Odwołująca w biurze Obsługi Interesanta ZUS dowiedziała się, iż organ nie posiada druku Rp7. Odwołująca zwróciła się do archiwum celem jego przysłania, jednakże uzyskała odpowiedź, iż został zagubiony. W ocenie odwołującej niezrozumiałym jest dlaczego ZUS jako najlepsze lata pracy policzył lata 1991,1992 oraz 1994 kiedy była zarejestrowana jako bezrobotna, a nie policzył ich z lat w których była zatrudniona jako zdobnik ceramiki w Spółdzielni (...) w T.. Otrzymałam wtedy dużo większe wynagrodzenie, zatem składki odprowadzane na przyszłą emeryturę byłyby większe, co spowodowałoby, iż otrzymywałaby obecnie większa emeryturę. W oparciu o powyższe odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie ponownej wysokości emerytury z uwzględnieniem okresu tego zatrudnienia (odwołanie, k, 3-5 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy wskazał, że ubezpieczona pobiera emeryturę przyznaną decyzją z dnia 9 października 2017r. Świadczenie zostało obliczone w oparciu o art. 26 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020r., poz. 53). W dniu 28 sierpnia 2020r. T. W. złożyła wniosek o ponowne obliczenie świadczenia, do którego dołączyła kopie zaświadczeń z firmy (...) Spółka Cywilna oraz kserokopię świadectwa pracy ze Spółdzielni (...). Rozpoznając powyższy wniosek Oddział zaskarżoną decyzją z dnia 28 września 2020r. odmówił

ponownego przeliczenia emerytury, ponieważ przedłożone dokumenty zostały już uwzględnione do ustalenia kapitału początkowego w decyzji z dnia 5 października 2017r., a tym samym emerytury (odpowiedź na odwołanie, k. 10-10v. a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. W., urodzona w dniu (...) w okresie od 1 września 1972 r. do 14 września 1985 r. była zatrudniona w Spółdzielni (...) w T. na stanowisku malarza – zdobnika ceramiki (świadcstwo pracy z dnia 11 września 1985 r. - nieponumerowane karty akt kapitałowych, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 18 października 2001 r. wystawione przez (...) Spółka Cywilna - nieponumerowane karty akt kapitałowych).

W dniu 18 września 2017 r. T. W. złożyła wniosek o emeryturę wobec tego decyzją z dnia 5 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. ponownie ustalił kapitał początkowy T. W. na dzień 1 stycznia 1999 r. na kwotę 89.201,20 zł. Zakład do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjął podstawę wymiar w kwocie 684,68 zł, okresy składkowe 18 lat, 2 miesiące i 11 dni tj. 218 miesięcy, okresy nieskładkowe 3 lata, 4 miesiące i 4 dni, tj. 40 miesięcy. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych: 1986, 1987, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998. Do obliczenia stosunku podstawy wymiaru składek oraz kwot o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej w roku 1987,1991,1992,1994 do przeciętnego wynagrodzenia za te lata przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok, odpowiednią do liczby miesięcy, w których odwołująca podlegała ubezpieczeniu społecznemu. Organ rentowy do ustalenia wysokości kapitału początkowego nie uwzględnił okresów od 19 sierpnia 1987 r. do 19 sierpnia 1988 r. sprawowania opieki nad dzieckiem przekraczającej długość przewidzianą w art. 7 ustawy emerytalnej, od 1 marca 1992 r. do 30 listopada 1992 r. urlopu bezpłatnego, 1 marca 1994 r., 12 lipca 1994 r., 24 października 1994 r., 23 maja 1995 r. gdyż nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne (decyzja ZUS z dnia 5 października 2017 r., k. 41-43 a.k.).

Decyzją z dnia 21 czerwca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przeliczył emeryturę T. W. od dnia 1 maja 2019 r. tj. od miesiąca, w którym został złożony wniosek. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Do obliczenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji. Wysokość świadczenia emerytalnego po waloryzacji od dnia 1 marca 2019 r. wyniosła 1.683,26 zł brutto (decyzja ZUS z dnia 21 czerwca 2019 r. - nieponumerowane karty a.r.).

W dniu 11 sierpnia 2020r. T. W. złożyła wniosek o ponowne obliczenie emerytury. Kolejną decyzją z dnia 1 września 2020 r. organ rentowy ponownie obliczył wysokość świadczenia odwołującej i ustalił ją na kwotę 1.775,17 zł. Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Do obliczenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji (wniosek z dnia 11 sierpnia 2020r. - nieponumerowane karty a.r., decyzja ZUS z dnia 1 września 2020 r. - nieponumerowane karty a.r.).

W dniu 28 sierpnia 2020r. T. W. złożyła wniosek o ponowne obliczenie świadczenia, do którego dołączyła kopie zaświadczeń z firmy (...) Spółka Cywilna oraz kserokopię świadectwa pracy ze Spółdzielni (...) za lata 1972-1985 r. Rozpoznając powyższy wniosek Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaskarżoną decyzją z dnia 28 września 2020r., znak: (...) odmówił ponownego przeliczenia emerytury, ponieważ odwołująca nie przedłożyła nowych dowodów, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia (wniosek z dnia 28 sierpnia 2020r. wraz z załącznikami - nieponumerowane karty a.r., decyzja ZUS z dnia 28 września 2020 r. - nieponumerowane karty a.r.).

T. W. złożyła odwołanie od powyższej decyzji (odwołanie, k, 3-5 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy, jak również w aktach organu rentowego. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były kwestionowane przez strony sporu w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie T. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z 28 września 2020 r. znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Rozpoznanie sprawy w analizowanym przypadku nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c. (Dz.U. z 2021 r. poz. 11), który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przedmiotowej sprawie okoliczności faktyczne nie były sporne, a zatem nie zachodziła potrzeba przeprowadzania dowodów. Spór dotyczył jedynie prawa. Ponadto strony nie wniosły o przeprowadzenie rozprawy. W tych okolicznościach Sąd na podstawie powołanego przepisu ocenił, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym.

Sąd rozpatrując odwołanie miał na względzie, że T. W. jako osobie urodzonej po 31 grudnia 1948 roku, przysługuje prawo do emerytury w myśl art. 24 i następnych ustawy emerytalnej.

Zasady obliczania wysokości przysługującej ubezpieczonemu emerytury określają przepisy art. 25-26 ustawy emerytalnej. W myśl art. 26 ustawy emerytalnej emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 ustawy. Z kolei zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Jednym z podstawowych elementów obliczenia wysokości emerytury, która została przyznana ubezpieczonej, jest kapitał początkowy. Stosownie do treści art. 173 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2021 r., poz. 291) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenia społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy na dzień wejścia w życie ustawy. Zgodnie natomiast z art. 174 ust. 1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Podstawę wymiaru kapitału początkowego, w myśl ust. 3 art. 174 w brzmieniu obowiązującym od dnia 23 września 2011 r., ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Na podstawie art. 15 ust. 1 podstawę wymiaru emerytury stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z

uwzględnieniem ust. 6 i art. 176 ust. 6 art. 14 stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu. W myśl art. 15 ust. 2a, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W niniejszej sprawie spór dotyczył ponownego ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego (i kapitału początkowego odwołującej), oraz uwzględnienia do okresu składkowego, okresu zatrudnienia od 1 września 1972r. do 30 czerwca 1985r. w Spółdzielni (...) w T.. Organ rentowy odmówił ponownego przeliczenia emerytury, ponieważ odwołująca nie przedłożyła nowych dowodów, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia.

Zgodnie z art. 113 ustawy emerytalnej ponowne ustalenie wysokości emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, poprzez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych, następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego, jeżeli emeryt lub rencista pozostaje w ubezpieczeniu, chyba że w kwartale kalendarzowym ustało ubezpieczenie.

Z kolei art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi, że w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli:

- 1) po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;
- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;
- 6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędów organu rentowego.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe nie dało podstaw do stwierdzenia wskazywanych przez ubezpieczoną nieprawidłowości po stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które prowadziłyby do błędnego wyliczenia wartości kapitału początkowego ubezpieczonej, a następnie wysokości przysługującego jej świadczenia emerytalnego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przy obliczeniu wartości kapitału początkowego uwzględnił wszystkie okresy wskazane przez ubezpieczoną we wniosku, co wprost wynika z dokumentacji załączonej do akt rentowych, a przede wszystkim z wykazów wprowadzonych okresów i dochodów ubezpieczonej. Brak jest zatem podstaw, by stwierdzić, że jakiegokolwiek okresy zostały pominięte. Sąd miał na uwadze, że organ rentowy przy obliczaniu kapitału początkowego w decyzji z dnia 5 października 2017 r. uwzględnił okres składkowy odwołującej od 1 września 1972 r. do 14 września 1985 r. z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni (...) w T. na stanowisku malarza – zdobnika ceramiki. Organ rentowy już w decyzji z dnia 5 października 2017 r. uwzględnił dokumenty wówczas przedłożone przez odwołującą m.in. świadectwo pracy z dnia 11 września 1985 r. oraz zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 18 października 2001 r. wystawione przez (...) Spółka Cywilna, które były tożsame z tymi, które odwołująca

przedłożyła wraz z wnioskiem o ponowne obliczenie świadczenia z dnia 28 sierpnia 2020 r. Ponowne przedłożenie tych samych dokumentów, jak miało to miejsce w tym przypadku, nie może skutkować ponownym obliczeniem wysokości świadczenia w rozumieniu art. 113-114 ustawy emerytalnej, bowiem tylko przedłożenie nowych dowodów może skutkować ponownym obliczeniem wysokości świadczenia.

Na marginesie Sąd zważył, że za lata 1991r., 1992r. oraz 1994r. organ rentowy prawidłowo przyjął sumy kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok na podstawie art. 174 ust. 3b ustawy emerytalnej bowiem, jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu. Organ rentowy do obliczenia kapitału początkowego odwołującej przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych: 1986, 1987, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, który to okres okazał się najkorzystniejszy. Przyjęcie takich okresów jak wskazywała odwołująca od 1 września 1972r. do 30 czerwca 1985r. zamiast lat 1991, 1992 oraz 1994, kiedy była zarejestrowana jako bezrobotna nie stanowiło najkorzystniejszego wariantu. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z przepisami był obowiązany do obliczenia przeciętnej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych najkorzystniejszych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom, co też uczynił.

Po dokonaniu analizy dokumentów znajdujących się w aktach emerytalnych ubezpieczonej, Sąd nie stwierdził nieprawidłowości w zakresie wyliczenia przez organ rentowy wysokości kapitału początkowego i przyznanej emerytury. Sąd Okręgowy uznał, że dokumenty zgromadzone w aktach emerytalno-rentowych ubezpieczonej w sposób miarodajny potwierdzają okresy składkowe i nieskładkowe oraz zostały prawidłowo zaliczone przez organ rentowy przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego i emerytury. Brak jest również dowodów przeciwnych pozwalających na podważenie wiarygodności zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, na którym oparł się Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wydając decyzję o przyznaniu prawa do świadczenia i ustaleniu jego wysokości.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.